

Metodyka pracy socjalnej z osobami pozostającymi bez pracy

Przykład działań pracownika socjalnego w pracy z osobą pozostającą bez pracy z uwzględnieniem wszystkich etapów postępowania metodycznego

Poniższe opracowanie jest przykładowym modelem działania pracownika socjalnego w pracy socjalnej z osobą pozostającą bez pracy.

Analiza sytuacji klientki	
O C E N A / D I A G N O Z A	Pracownik socjalny w trakcie wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania klientki oraz rozmowy w trakcie kolejnego spotkania analizuje i opisuje sytuację klientki:
	<p>Pani Krystyna (lat 48). Mieszka w mieście do 100 tys. mieszkańców. Rozwiodła się kilka lat temu z mężem ze względu na jego uzależnienie od alkoholu. Nie utrzymuje z nim kontaktu. Mieszka wraz z dwójką niepełnoletnich dzieci (syn i córka odpowiednio w klasie I i II gimnazjum). Dwóch starszych synów mieszka poza domem. Najstarszy syn klientki mieszka wraz z ojcem – obydwoje nadużywają alkoholu. Są w konflikcie z panią Krystyną. Średni syn mieszka wraz z żoną poza rodzinną miejscowością. Okazjonalnie odwiedza matkę i młodsze rodzeństwo. Głównym źródłem dochodu klientki są świadczenia alimentacyjne, które otrzymuje na dwójkę dzieci. Nie uzyskuje wsparcia ze strony starszych synów. Pani Krystyna reguluje wszelkie opłaty mieszkaniowe, jednak niewiele pozostaje jej rodzinie na życie po opłaceniu rachunków. Klientka korzysta z pomocy finansowej Ośrodka Pomocy Społecznej. Uzyskuje drobne kwoty za wykonywanie poprawek krawieckich swoim znajomym.</p>
	<p><u>Wykształcenie i kwalifikacje zawodowe:</u></p>
	<p>Pani Krystyna ma wykształcenie podstawowe. Ukończyła kurs kroju i szycia. Kurs był uzupełnieniem umiejętności, które pani Krystyna już posiadała, gdyż szyła w zakładzie krawieckim, prowadzonym przez swojego ojca. Zanim zdecydowała się kontynuować tradycję rodzinną, jeszcze w latach siedemdziesiątych ukończyła w rodzinnej miejscowości kurs opiekunek pogotowia Polskiego Czerwonego Krzyża.</p>
	<p><u>Doświadczenie zawodowe:</u></p>
	<p>Pani Krystyna rozpoczęła swoją karierę zawodową w roku 1973 pracując blisko swojej rodzinnej miejscowości w Przedsiębiorstwie Produkcji Leśnej jako pracownik fizyczny. Prace leśne i ogrodnicze wykonywała przez około 5 lat. Po zakończeniu kursu zawodowego kroju i szycia, od roku 1984 zatrudniała się na stanowisku krawcowej lub szwaczki w miejscowej spółdzielni krawieckiej aż do 1995 roku (z roczną przerwą w roku 1986 na pracę w charakterze sprzątaczk). W roku 1996 podjęła pracę – na kilka miesięcy – jako opiekunka dla osób starszych. W 1998 roku także na kilka miesięcy podjęła pracę jako gospodarz budynku w którym mieszkała. Pani Krystyna ma także za sobą krótki etap prowadzenia własnego zakładu krawieckiego (odziedziczonego po ojcu). Niestety nie udźwignęła tego przedsięwzięcia z uwagi na chorobę dziecka i problem alkoholowy męża. Dopiero po ponad dziesięcioletnim okresie braku stałej pracy, w roku 2008 pani Krystyna podjęła na pół roku pracę w ramach Prac Społecznie Użytecznych organizowanych przez PUP. Wykonywała prace ogrodnicze w Zakładzie Zieleni Miejskiej. W czasie całego okresu pozostawania bez pracy pani Krystyna korzystała z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej. Zasiłała swój budżet domowy wykonując w domu drobne prace krawieckie. Spośród wszystkich wykonywanych prac klientka posiada najdłuższe doświadczenie zawodowe przy wykonywaniu prac krawcowej i szwaczki. Pani Krystyna posiada maszynę Łuczniak, dzięki czemu na bieżąco podtrzymuje swoje umiejętności.</p>
	<p><u>Deklarowane umiejętności:</u></p>
	<p>Pani Krystyna zgłosiła umiejętności w zakresie obsługi i konserwacji maszyn do szycia - także przemysłowych. Posiada także wiedzę w zakresie akcesoriów krawieckich. Ponadto deklaruje, iż posiada podstawowe umiejętności przy wykonywaniu prac ogrodniczych oraz opieki nad osobami starszymi.</p>
	<p><u>Deklarowane bariery:</u></p>
	<p>Pani Krystyna zgłosiła, iż mimo umiejętności krawieckich i doświadczenia boi się pracy w zakładzie krawieckim. Twierdzi, iż nie byłaby w stanie podołać stawianym obecnie wymaganiom jakościowym i presji czasowej. Boi się także, że w przypadku błędu podczas szycia musiałaby zwracać pieniądze za drogie materiały. Klientka obawia się także nieuczciwych pracodawców. Ma doświadczenia związane z niewypłaceniem wynagrodzenia przez właścicielkę firmy zajmującej się szyciem ubrań dziecięcych.</p>
<p><u>Dotychczasowa aktywność na rynku pracy:</u></p>	

	<p>Pani Krystyna w rozmowie z pracownikiem socjalnym oznajmiła, iż dotychczas poszukiwała pracy niejako przy okazji realizacji innych obowiązków. Twierdzi, iż była zainteresowana ofertami konkretnych firm i z wiarygodnych źródeł. Niestety, nie miała dotychczas sprecyzowanego celu zawodowego, nie posiadała jakiegokolwiek planu działań. Klientka nie potrafi sprecyzować, jaka konkretnie ta praca ma być. Pani Krystyna nie ma opracowanych dokumentów aplikacyjnych.</p> <p>Najczęściej wykorzystywanymi przez klientkę metodami poszukiwania pracy były dotychczas: przeglądanie ofert w Internecie (tylko przy wsparciu dzieci, gdyż klientka nie zna się na obsłudze komputera), wsparcie PUP oraz wsparcie znajomych. Oprócz PUP pani Krystyna nie zna innych instytucjonalnych form wsparcia. Nie wykorzystywała także innych aktywnych i dostępnych form poszukiwania pracy. Dotychczas nie dokumentowania swoich starań o pracę.</p> <p><u>Preferencje / oczekiwania zawodowe:</u></p> <p>Marzeniem zawodowym klientki jest praca w sklepie pasmanteryjnym. Klientka twierdzi, że dobrze pracowało się jej w ramach PSU. Pani Krystyna bardzo dobrze oceniała pracę w Zieleni Miejskiej. Była tam osobą cenioną przez zwierzchników. Widzi więc dla siebie szansę na zatrudnienie tam w ramach etatu.</p>
<p>Analiza SWOT sytuacji zawodowej klientki</p>	<p>Pracownik socjalny na podstawie informacji zdobytych podczas wywiadu środowiskowego oraz rozmowy z klientką w ramach kolejnego spotkania w siedzibie Ośrodka opracowuje analizę możliwości i ograniczeń klientki wykorzystując metodę SWOT:</p> <p>Mocne strony (możliwości):</p> <ul style="list-style-type: none"> - posiadanie kwalifikacji zawodowych, umiejętności i doświadczenia w branży krawieckiej, znajomość obsługi maszyn do szycia, posiadanie narzędzi do pracy, - zadeklarowane dodatkowe umiejętności zawodowe (opieka nad dziećmi, umiejętności ogrodnicze), - silna postawa pro-zawodowa klientki, wykazywanie własnej inicjatywy w działaniach na rynku pracy, motywacja do zmiany sytuacji zawodowej, - nastawienie na podjęcie legalnego zatrudnienia, - gotowość do podjęcia pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, brak przeciwwskazań do podjęcia zatrudnienia, - mobilność klientki rozumiana jako gotowość do dłuższych dojazdów do pracy, - wysoki poziom zaradności życiowej, - wysoki poziom kultury osobistej, dobry poziom komunikacji, - postawa otwarta, przyjazna w kontakcie z innymi ludźmi. <p>Szanse (możliwości):</p> <ul style="list-style-type: none"> - uregulowana sytuacja mieszkaniowa, - brak problemów rodzinnych, które mogłyby w istotny sposób zakłócić działania klientki na rynku pracy, - możliwość skorzystania z szerokiego wsparcia instytucjonalnego (firmy doboru personalnego, urzędy pracy, wsparcie pracownika socjalnego), - wzrastające zapotrzebowanie pracodawców na krawcowe i szwaczki (poprawiająca się sytuacja na lokalnym rynku pracy), - dobra infrastruktura komunikacyjna w mieście, ułatwiająca dojazd do pracy, - możliwość zmiany strategii poszukiwania pracy (wybranie innych branż, np. ogrodniczej) <p>Słabe strony (ograniczenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> - długi okres pozostawania bez pracy, przerwy w zatrudnieniu, - mniej atrakcyjny dla pracodawców wiek klientki, - problemy finansowe, niski dochód, brak możliwości zaspokojenia w pełni potrzeb bytowych swojej rodziny- demotywujący charakter tych problemów, - nadmiar obowiązków związanych z koniecznością samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego i wychowywania dzieci, poczucie przeciążenia, - niska samoocena klientki, brak wiary we własne siły, brak wiary we własny potencjał zawodowy, obawa przed krytyczną oceną ze strony przyszłego pracodawcy. - niski próg wrażliwości klientki na sytuacje stresowe, skłonność do unikania sytuacji konfrontacyjnych, dyskomfortowych, - lęk klientki przed uczeniem się nowych umiejętności, - wykluczenie cyfrowe klientki (niskie umiejętności obsługi komputera), - brak umiejętności związanych z poruszaniem się po rynku pracy, brak przygotowanych dokumentów aplikacyjnych.

	<ul style="list-style-type: none"> - brak jasno sprecyzowanego celu zawodowego, - nieplanowane, chaotyczne działania związane z poszukiwaniem pracy. <p>Zagrożenia (ograniczenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak wsparcia ze strony rodziny w prowadzeniu gospodarstwa domowego (obciążenie obowiązkami), - nastawienie potencjalnych pracodawców na proponowanie nielegalnych form zatrudnienia klientki, - uprzedzenia pracodawców postrzegających raczej chęci dotrwania do emerytury i częste absencje chorobowe niż gotowości do zatrudnienia - trudności w ponownej integracji zawodowej, kłopoty w adaptacji do nowych form organizacji pracy.
OPRACOWANIE PLANU DZIAŁANIA I BUDOWANIA INDYWIDUALNEGO PAKIETU USŁUG	Wybór problemów do rozwiązania
	<p>Po zapoznaniu się klientki z opracowaną analizą możliwości i ograniczeń i zmodyfikowaniu jej zgodnie z oczekiwaniami klientki pracownik socjalny dokonuje wraz z Panią Krystyną wyboru najistotniejszych problemów do rozwiązania stopniując problemy od najbardziej ogólnych o szczegółowych, przykładowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak pracy i brak dochodów umożliwiających zaspokojenie niezbędnych/ podstawowych potrzeb klientki i jej rodziny; - brak jasno określonego celu zawodowego; - brak przygotowania do skutecznego poszukiwania pracy, brak wiedzy dotyczącej aktywnych metod poszukiwania zatrudnienia, brak dokumentów aplikacyjnych, trudności w dostępie do ofert pracy; - obawy klientki związane z podjęciem pracy w zawodzie krawcowej po długim okresie pozostawania bez pracy; - niska samoocena klientki, brak wiary we własne możliwości, obawy związane z powrotem do pracy.
	Określenie celów i przewidywanych rezultatów działań
<ol style="list-style-type: none"> 1. Cel główny: Poprawa sytuacji zawodowej i finansowej Pani Krystyny i jej rodziny 2. Cele szczegółowe i przewidywane efekty działania: <ol style="list-style-type: none"> a) Zbudowanie z klientką przymierza pomocowego (efekt: Pani Krystyna aktywnie uczestniczy w planowaniu i realizacji działań, klientka z przekonaniem realizuje ustalenia i wywiązuje się ze współpracy); b) Wyznaczenie planu rozwoju zawodowego klientki (efekt: Pani Krystyna ma cel zawodowy określony zgodnie z zasadami SMART, klientka ma sprecyzowany obraz oczekiwanej pracy, klientka wie gdzie ukierunkować i jak zaplanować działania); c) Nabycie przez Panią Krystynę umiejętności poruszania się po rynku pracy (efekt: Pani Krystyna zna wszystkie metody aktywnego poszukiwania pracy i potrafi je wykorzystać w praktyce, ma przygotowane dokumenty aplikacyjne zgodnie z oczekiwaniami pracodawców, wie jak umiejętnie przedstawić się podczas rozmowy z pracodawcą, zna sposoby redukcji stresu związanego z kontaktem z pracodawcami). d) Zwiększenie motywacji do działania i wiary we własne siły pani Krystyny (efekt : pani Krystyna ma wysoką samoocenę, zna swoje mocne strony, zasoby, możliwości – potrafi je wykorzystać w czasie poszukiwania zatrudnienia, Pani Krystyna w pełni wykorzystuje swoje zasoby w czasie poszukiwania zatrudnienia). e) Zmniejszenie obaw klientki związanych z pełnieniem ról zawodowych (wykonywaniem pracy). Powrót Pani Krystyny do rytmu pracy. (efekt: pani Krystyna pokonuje obawy związane z pełnieniem ról zawodowych, w pełni realizuje zadania pracownicze, czuje się pewnie w roli pracownika). <p>Po rozmowie z pracownikiem socjalnym dotyczącej określania celów zawodowych, klientka swój cel zawodowy określiła w sposób następujący: „<i>Moim celem zawodowym jest podjęcie pracy na stanowisku sprzedawcy w pasmanterii na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, za nie mniej niż 1000 PLN na rękę – nie później niż do 30 czerwca 2012 roku</i>”. Jako alternatywę do tego planu klientka obrała pracę w Zakładzie Zieleni Miejskiej na podobnych jak wyżej warunkach.</p> <p>Pracownik socjalny wypracowuje z klientką katalog działań służących realizacji ustalonych celów, dokonuje podziału zadań, przykładowo:</p> 	

Pracownik socjalny:

- wskazuje klientce możliwości i warunki uzyskania wsparcia finansowego, pomocy rzeczowej, posiłków dla dzieci,
- wspiera klientkę w ustaleniu celów zawodowych i opracowaniu Indywidualnego Planu Działań,
- pomaga klientce w zaplanowaniu działań związanych z przygotowaniem do wyjścia na rynek pracy: pomaga w zaplanowaniu przeorganizowania obowiązków domowych i wygospodarowaniu czasu niezbędnego na poszukiwanie pracy, wskazuje możliwe alternatywy (planowanie działań, realizacja małych kroków, rejestracja on-line w poszczególnych biurach pośrednictwa pracy, nastawienie na jakość poszukiwania – nie ilość),
- na bieżąco wspiera w realizacji zawartych w IPD postanowień, monitoruje wspólnie ustalone działania,
- zachęca klientkę do uzyskania umiejętności poruszania się po rynku pracy poprzez uczestnictwo w indywidualnych bądź grupowych formach wsparcia - konsultacjach indywidualnych lub warsztatach z zakresu motywacji, aktywnych metod poszukiwania pracy, konstruowania dokumentów aplikacyjnych, autoprezentacji, planowania działań na rynku pracy, itp.,
- wspiera klientkę w dostępie do bezpłatnych kursów zawodowych. Ukazuje źródła informacji o bezpłatnych kursach,
- proponuje klientce indywidualne wsparcia psychologiczne,
- zachęca klientkę do podjęcia prac wolontaryjnych zgodnych z jej zawodowymi oczekiwaniami - na stanowisku krawcowej (do szycia firan i obrusów, ubranek dla dzieci). Zachęca klientkę do wyboru jednej z proponowanych form aktywizacji.
- wspiera klientkę w utworzeniu listy pracodawców spełniających kryteria wskazane przez klientkę w celu zawodowym (pasmanterie, hurtownie artykułów krawieckich lub firmy zajmujące się pielęgnacją zieleni , ogrodnictwem).
- przekazuje klientce informacje zwrotne dotyczące prezentowanego wizerunku (przekazanie istotnych wskazówek),
- ustala z klientką plan działań, który będzie wdrażany przez klientkę po podjęciu pracy (organizacja obowiązków domowych, opieka nad dziećmi, dojazdy do i z pracy, kontakt z urzędami, założenie konta bankowego, wybór funduszu emerytalnego, itp.)
- informuje klientkę o aktywnych metodach poszukiwania zatrudnienia, wskazuje na najbardziej skuteczne (sieć znajomych, osobisty kontakt z wybranymi pracodawcami) Wspiera klientkę w stworzeniu dokumentów aplikacyjnych,
- wspiera klientkę w formułowaniu pism urzędowych, w razie potrzeby - towarzyszy w kontakcie z instytucjami. Pomaga w dotarciu do doradców lub psychologów. W razie konieczności zwołuje Zespół Interdyscyplinarny z udziałem psychologa i doradcy zawodowego,
- monitoruje sytuację szkolną dzieci klientki (pozostaje w kontakcie z wychowawcami lub pedagogami),
- wspiera klientkę w zakresie ułatwienia dostępu do komputera, telefonu, ksero.
- informuje klientkę o możliwości skorzystania ze wsparcia instytucji, organizacji działających na terenie miasta na rzecz osób pozostających bez pracy, przekazuje klientce informator i proponuje konkretne działania związane np.: z rejestracją w firmach doboru personalnego,

W ramach wykorzystania zasobów środowiska:

- zachęca klientkę do uczestnictwa w konsultacjach z doradcą zawodowym / specjalistą ds.

zatrudnienia / konsultantem ds. bezrobocia / trenerem pracy (PUP/WUP – także OHP) - uzyskuje od doradcy wskazówki związane z dalszą aktywizacją zawodową. Dalsze wsparcie klientki przez doradcę zawodowego w ustaleniu celów zawodowych, opracowaniu Indywidualnego Planu Działań.

- zachęca klientkę do uczestnictwa w indywidualnych bądź grupowych formach wsparcia - konsultacjach indywidualnych lub warsztatach z zakresu motywacji, aktywnych metod poszukiwania pracy, przygotowania dokumentów aplikacyjnych, autoprezentacji, planowania działań na rynku pracy, itp. (także w ramach Klubów Integracji Społecznej),
- proponuje klientce indywidualne wsparcie psychologiczne (pomoc klientce przełamaniu barier adaptacyjnych),
- oferuje klientce wsparcie prawne (w zakresie świadczeń alimentacyjnych lub prawa pracy),
- wspiera w skompletowaniu brakujących świadectw pracy (pomoc w odszukaniu archiwów i napisaniu pism),
- wskazuje klientce możliwości podniesienia kompetencji / umiejętności zawodowych w ramach bezpłatnych kursów, pomaga w dotarciu do informacji o aktualnych szkoleniach,
- informuje o ciekawych inicjatywach realizowanych w mieście na rzecz osób pozostających bez pracy (targi pracy, giełdy pracy, targi branżowe, edukacyjne, dni kariery, bezpłatne imprezy kulturalne, grupy wsparcia, projekty aktywizujące, itp.)
- ustala możliwości podjęcia przez klientkę pracy w charakterze wolontariuszki w jednej z zaprzyjaźnionych z OPS organizacji pozarządowej. Zachęca Panią Krystynę do podjęcia prac wolontaryjnych w jednej ze świetlic środowiskowych zgodnym z jej zawodowymi oczekiwaniami - na stanowisku krawcowej (do szycia firan i obrusów). Przedstawia korzyści wynikające z pracy w bezpiecznych warunkach związanych z wolontariatem.
- alternatywnie do wolontariatu pomaga klientce w uzyskaniu możliwości podjęcia pracy w formach subsydiowanych przez PUP (prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne),

Klientka:

- aktywnie uczestniczy w procesie analizy potrzeb, ustalania kolejnych celów, opracowywaniu postanowień kontraktu socjalnego / porozumienia,
- wyraża zgodę na uczestnictwo w proponowanych formach aktywizacji społecznej i zawodowej,
- aktywnie uczestniczy w procesie rozpoznawania swoich celów, możliwości i ograniczeń oraz nabywa umiejętności pomocne w realizacji działań na rynku pracy - w ramach grupowych form wsparcia (treningu umiejętności społecznych) lub indywidualnego poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego lub zawodowego),
- określa swoje zainteresowania, preferencje, decyzje, chęci, postawy, wartości, związane z aktywnością społeczną i zawodową w kontakcie z pracownikiem socjalnym i doradcą zawodowym (Opracowanie Indywidualnego Planu Działań we współpracy z doradcą zawodowym PUP, WUP, OHP lub innego podmiotu realizującego bezpłatne doradztwo).
- informuje pracownika socjalnego o trudnościach i osiągnięciach w tym zakresie oraz o wszelkich zmianach.
- podejmuje decyzję o realizacji lub odstąpieniu od realizacji wolontariatu jako formy treningu pracy. Dokonuje wyboru organizacji pozarządowej zatrudniającej wolontariuszy. Ustala własny zakres obowiązków możliwych do realizacji w określonej jednostce (zbieżny z doświadczeniem zawodowym, np.: dokonywanie poprawek krawieckich ubrań dzieci w świetlicy środowiskowej), określa swoją dyspozycyjność i ramy czasowe wykonywania wolontariatu. Przygotowuje się do rozmowy kwalifikacyjnej z osobą zarządzającą placówką. Po zakończeniu wolontariatu wnosi o wydanie opinii referencyjnej. Uzupełnia życiorys zawodowy o zdobyte w ramach wolontariatu doświadczenia.
- alternatywnie dla wolontariatu: dokonuje wyboru usługi zawartej w przedstawionym przez

	<p>pracownika pakiecie usług (np. przygotowanie zawodowe, staż, prace społecznie użyteczne, itp.). Podejmuje kontakt z instytucją odpowiedzialną za realizację usługi i ustala możliwość skorzystania z niej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - informuje pracownika socjalnego o trudnościach i osiągnięciach w tym zakresie oraz o wszelkich zmianach. - podejmuje decyzję o rozpoczęciu działań na rynku pracy (przy wsparciu pracownika socjalnego lub doradcy zawodowego opracowuje listę potencjalnych pracodawców, planuje działania, przygotowuje aplikacje i aplikuje do wybranych firm, pozyskuje oferty pracy wykorzystując instytucjonalne zasoby). <p>Pracownik socjalny i klientka :</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>zapisują działania w kartach kontraktu socjalnego lub porozumienia.</u> - ustalają terminy realizacji poszczególnych działań, - ustalają kanały przepływu informacji, dostarczenia dodatkowej dokumentacji, - ustalają terminy spotkań celem ewaluacji poszczególnych etapów działań.
REALIZACJA PLANU	<ul style="list-style-type: none"> - Określony w ramach kontraktu lub porozumienia plan jest wcielany w życie - Pracownik socjalny współpracując z klientką w ramach realizacji planu działania stosuje zasadę małych kroków. W praktyce polega to na wyznaczaniu (na przykład w ramach kontraktu socjalnego lub porozumienia) łatwych do realizacji, krótkoterminowych celów, ustalaniu krótkich terminów realizacji, rozliczeniu z działań i planowaniu kolejnych.
SYSTEMATYCZNA EWALUACJA DZIAŁAŃ	<p>Pracownik socjalny prosi klientkę o dostarczenie dokumentacji potwierdzającej realizację kolejnych działań np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - certyfikat potwierdzający ukończenie treningu kompetencji społecznych, - egzemplarz określonego w PUP indywidualnego planu działań, - opinia doradca specjalisty (doradcy zawodowego, psychologa), - certyfikaty lub świadectwa ukończenia kursów, - umowę stażową lub wolontariacką, <p>Pracownik socjalny rozlicza na druku kontraktu lub porozumienia ustalone i zapisane wcześniej zadania po zakończeniu każdego z etapów pracy z klientem (np.: uzyskanie od doradcy zawodowego za pośrednictwem klienta opinii doradczej określającej potencjał zawodowy klienta)</p>
OCENA KOŃCOWA / EWALUACJA	<ul style="list-style-type: none"> - W ocenie końcowej pracownik socjalny odnosi się do wskazanych przy celach rezultatów, odpowiadając na pytanie: czy udało się uzyskać zakładane rezultaty? <p>Przykłady:</p> <p>Cel c) został zrealizowany: Pani Krystyna posiada umiejętności z zakresu aktywnych form poszukiwania pracy, ma przygotowane dokumenty aplikacyjne i wie jak wykorzystać je w poszukiwaniu pracy. Klientka podjęła pierwsze działania na rynku pracy w postaci wysłania podania i życiorysu drogą elektroniczną do pięciu wybranych pracodawców.</p> <p>Cel e) nie został zrealizowany: Pani Krystyna mimo uczestnictwa w wolontariacie i dobrej oceny ze strony organizacji pozarządowej nadal boi się podjąć zatrudnienia w branży krawieckiej. Klientka skłania się ku pracy w branży ogrodniczej.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wnioski: przeformułowanie celu zawodowego pod kątem pracy w ogrodnictwie, podjęcie prób aplikowania do firm ogrodniczych, kontynuacja wsparcia psychologicznego klientki,

Opracował: Maciej Sosnowski